



Rijden en manoeuvreren met trekkers en grote machines

Inhoudsopgave

- Wat is de gewenste situatie?
- Maatregelen
- Toelichting op de maatregelen
- Checklist
- Checklist Veilig rijden op de openbare weg
- Meer informatie



Goedgekeurd door Sociale Partners



Getoetst door Nederlandse Arbeidsinspectie

Als je met trekkers en grote machines rijdt is het belangrijk dat je goed zicht hebt. Als de chauffeur niet goed kan zien wat er achter of naast de trekker of machine gebeurt, is de kans op aanrijdingen groot. Denk aan aanrijdgevaar voor personen (bedrijfsterrein en op de openbare weg) en kwetsbare objecten (bv. silo). Je hebt voldoende zicht wanneer je ziet wat er rondom (achter, maar ook naast) je machine aanwezig is.

Wat is de gewenste situatie?

- ✓ Rijden en manoeuvreren met trekkers en grote machines gebeurt op een veilige manier en aanrijdingen worden voorkomen.
- ✓ De werkplaats en loods (bedrijfsgebouwen) zijn veilig toegankelijk en kunnen veilig worden verlaten.

Maatregelen

- ➔ Zorg dat machines en personen zoveel mogelijk gescheiden zijn door een goede (werk)voorbereiding, planning en signalering (verlichting op machine, waarschuwingspictogrammen, achteruitrijdsignalering d.m.v. een akoestisch signaal).
- ➔ Richt het werkvak zodanig in dat machinisten/bestuurders altijd vooruit kunnen rijden.
- ➔ Zorg voor een goed verlicht werkvak bijvoorbeeld met mobiele verlichting.
- ➔ Zorg voor voldoende zicht door voldoende spiegels of camera's.
- ➔ Laat, een tweede persoon, de chauffeur begeleiden bij het achteruitrijden bij het ontbreken van voldoende zicht.
- ➔ Werknemers dragen zichtbaarheidskleding (EN-ISO 20471).

Toelichting op de maatregelen



- **Zorg dat machines niet onnodig in de buurt zijn van personen:**

- **Op de bouwplaats:**

- Een slim ontwerp (door planner of projectleider) van de bouwplaats: Denk hierbij aan fysieke barrières, het creëren van afstand of het scheiden van activiteiten.
 - Opstellen van een intern verkeersplan.
 - Afspraken maken met de betrokken partijen over rijsnelheid, rij-route, waar goederen geplaatst kunnen / moeten worden.
 - Bezoekers de weg te wijzen door het plaatsen van een bordje waar bezoekers zich moeten melden.
 - Plaatsen van veiligheidssignaleringsborden.

- **Op het erf van derden en op het eigen terrein:**

- Rijd alleen achteruit bij een volledig zicht, ook achter de wielen.
 - Is dat niet mogelijk is maak gebruik van iemand die je begeleidt bij het achteruitrijden.
 - Afspraken met de opdrachtgever (bijvoorbeeld de akkerbouwer of veehouder) waar hun kinderen wel en niet mogen komen tijdens de aanwezigheid van de loonwerker.

- **Algemeen:**

- Overweeg het gebruik van een zender/ontvanger op voertuigen in combinatie met tags gedragen door aanwezigen. Een voorbeeld is het [Leica PA10 Personal Aid systeem](#).
 - Overweeg een systeem dat het voertuig stil zet als personen het voertuig benaderen. Dit is mogelijk op bijvoorbeeld veegzuigwagens. Een voorbeeld is het systeem [Tailguard](#). Dit systeem laat een voertuig automatisch stoppen op een programmeerbare afstand van 30 tot 100 cm.
 - Bij het achteruitrijden laten begeleiden door een persoon buiten het voertuig.

- **Zorg voor voldoende zicht door:**

- Voldoende (schone) spiegels. Extra spiegels kunnen in sommige situaties wenselijk zijn om het zicht te verbeteren en zo de veiligheid te vergroten. Beoordeel daarom het zicht vanaf de bestuurdersplaats en monteer bij onvolledig zicht (een) extra (bolle) spiegel(s) of een (360 graden) camera.
 - Zorg dat camera's en spiegels regelmatig (minimaal dagelijks) gereinigd worden.
 - Het plaatsen van mobiele verlichting als werkzaamheden in het donker uitgevoerd moeten worden.
 - Te zorgen dat de werknemer voldoende kan zien door het werkgebied overzichtelijk te houden.

- **Overig**

De werkzaamheden bij nacht en slecht zicht zoveel als mogelijk beperken. Kan dit niet dan geldt minimaal:

- het plaatsen van mobiele verlichting als werkzaamheden in het donker uitgevoerd moeten worden.
 - de zichtbaarheid van medewerkers door het dragen van klasse 3 RWS zichtbaarheidskleding (broek en jas) toe te passen. Zie ook "[Werken bij verschillende weersomstandigheden](#)".
 - Overweeg aanvullende mogelijkheden zoals een achteruitrijdcamera, zijcamera, achteruitrijdsignalering, naderings- of parkeersensoren. Een achteruitrijdcamera verdient de voorkeur boven achteruitrijdsignalering. De chauffeur kan namelijk niet controleren of het signaal door omstanders wordt opgemerkt. Een ander voordeel van de achteruitrijdcamera is de kleinere kans op schade door een beter zicht op de werkzaamheden.



- Afspraken te maken over Zie je mij Zie ik jou.



- Bespreek vooraf de risico's en de maatregelen met overige partijen en met de medewerkers.

Voorbeeld van de 360-graden-rondomzicht via vier groothoekcamera's, samengevat in één monitorbeeld.

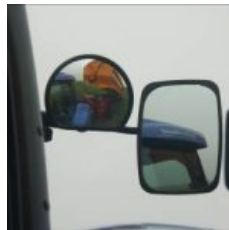




Parkeersensoren



Dodehoekspiegel



camera aan zijkant van een mobiele kraan



Checklist

- Stop als de situatie onveilig is. Bespreek de situatie.
- Controleer of de veiligheidsvoorzieningen zoals verlichting, remmen, claxon, ed. storingsvrij werken.



- Werk met schone ramen, camera's en spiegels.
- Schakel een collega in als je niet voldoende ziet bij het achteruitrijden.
- Zorg dat aanwezige medewerkers signaalkleding dragen zodat zij beter zichtbaar zijn.
- Beoordeel je omgeving en rijdroute.

Checklist Veilig rijden op de openbare weg

Je rijdt met breed en zwaar materiaal. De omvang en het geluid kan bedreigend overkomen.

- Bedenk van tevoren over welke wegen je rijdt en wat je op die weg te wachten staat. (school die aan- of uitgaat, recreërende fietsers, paarden, smalle of brede weg, binnen of buiten de bebouwde kom). Is er misschien een beter alternatief?
- Probeer je in de ander te verplaatsen. Hoe zou jij je voelen als je de kwetsbaarste weggebruiker zou zijn?
- Ben een nette, beleefde, beheerste, hoffelijke chauffeur. Ook als je haast hebt.
- Voorkom haast, rij met materiaal dat in orde is, kijk of de planning redelijk is. Zo niet, bespreek het.
- Negeer agressief gedrag van een medeweggebruiker. Dan ben je de verstandigste en maak je de agressie niet erger. Blijf dus vriendelijk, beleefd en rustig.
- Steek je hand op (dankjewel-gebaar) als je voorrang krijgt.
- Realiseer je dat je snel bedreigend overkomt door de grootte en de massa van je voertuig, ook al rijdt je voor je gevoel rustig.

Meer informatie

[Download LMRA rijden en manoeuvreren met trekkers en grote machines als PDF](#)

•



LMRA – Rijden en manoeuvreren met trekkers en grote machines

Doe de LMRA

- **Heb je goed zicht?**
 - Staan de spiegels en camera's goed afgesteld?
 - Zijn ramen, spiegels en camera's schoon?
- **Voorkom je aanrijdingen?**
 - Rijd je zo veel mogelijk vooruit?
 - Vraag je begeleiding bij achteruitrijden met te weinig zicht achter de wielen?
 - Pas je de rijsnelheid aan op de situatie?
 - Stop je als de situatie onveilig is?



Alles in orde?

Veel werkplezier!

1x Nee? STOP



**Los het probleem op.
Lukt dat niet?
Meld het je
leidinggevende.**



Bekijk hier de
Arbocatalogus



Stigas
gezond, vitaal en veilig werk!

- Filmpje: Veilig Manoeuvreren, zo doe je dat! (Cumela):

- [Bijlage: instructie en presentielijst vierwielige trekkers](#)
- [Bijlage Governance Code Veiligheid in de Bouw reductie aanrijdgevaar](#)